

# SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet” közlönye.

## Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét  
illető cikkek küldendők.

## Kiadó-hivatal:

A főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési penzek  
és reclamációk küldendők.

**Hirdetési díj:** Egy háromszor hasábozott garmond sor  
ára 6 kr.; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

**Hirdetéseket elfogad:** helyben a kiadó-hivatal; Pesten:  
Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstern és Vogler  
(Neu-Markt 14. sz.)

## Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

## ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre . . . . . 3 frt.  
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 kr.

## Előfizetési felhívás

**„Székely Hirlap”**  
Politikai, társadalmi- és a maros-  
vásárhelyi „Jogász-Egylet” közlö-  
nyének

VI-ik évfolyamára.

**Előfizetési díj: Egész évre**  
6 frt. Fél évre: 3 frt. Évnegyed-  
re: 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj, legcélszerűbben postai utal-  
vánnyal, a „Székely Hirlap” kiadó hivatalá-  
nak Maros-Vásárhelyre, küldendő.

## „Hát már most?”

(+) Egy jelenetet néztünk végig 1848-ban. A kik ott voltak, mindnyájan úgy látták, mint jó magunk; tehát érzelmi csatlakozásról ezuttal nem lehet szó. Junius valamelyik közepe után eső napján, a muszkáknak táborunk ellen három oldalról intézett erős támadása alkalmával történt, hogy egy székely század lelkesültségből, vagy hibás intézkedés folytán nagyon elhaladva, egy muszka lovasezred által a szó teljes értelmében körülfogott, nemcsak, hanem a roham sulya következtében annyira összeszorított, hogy a közbeszorult szegény emberek kezeit is alig mozgathatták. Az egész századot elveszítettnek tartottuk mindnyájan. Azonban, ha buzgón akarunk valamit, s hozzá erőnk is van, nem könnyen veszünk el. Akadott egy a száz közül, ki a változtuk végső körülmények között sem veszve el esztét, egyik muszka lovas ezen gúnyos kérdésére: „hát már most mit csinál sz magyar?” így felelt: „hát ütlek, ilyen amolyan adta!” A szót — dacára, hogy magyar volt — azonnal tett is követte, s a század mindnyájunk bámulata és öröme, utolsó emberig megmenekült.

Mostanság, mióta eljárt szodtuk a „Kecske tragédiáját”; mióta oly igen „megnehezedett az idők viharos járása fölöttünk” nagyon sokszor ötlök eszünkbe, a fentebb leírt igaz történet.

Egyik oldalról, — hogy a cholera és terméketlen évet ne is említsük — a „Krakh” támadott meg. Nem ugyan közvetlen, mert hiszen ezen Európa adóssággal tulterhelt felszínén, a milyen sokan vannak, a kiknek mi tartozunk, ép oly kevés azoknak száma, kik nekünk adósaink; hanem közvetve csakugyan minket is sújtott. Részint, mert fizetni kellett tartozásainkat; részint, mert a földfenekéből sem tudtunk pénzt teremteni elő. Tőkéink segíthettek volna, hanem „a hol nincs, ott ne keress.” Nem azon emberek

vagyunk mi, kiknek a hét kövér esztendő alkalmával a lehető hét sovány is eszünkbe jutna.

A „nervus rerum gerendarum” illetően megfogalmazásával, egyéb viszonyaink is kátyuba zökkentek. Politikai pártjaink fesledeznek, mint a rosszul vart bekes. Anyagi hitelünkkel együtt politikai hitünket is elvesztettük. S most, egyik a másikat okolva, összedugott kézzel várjuk a szabadítót, mely eljön az ég villámaiban. A helyett, hogy az égő ház fellobogó lángját, erőnkhez képest megtéve ki-ki a magáét, eloltani igyekeznénk: mint a Mátyás király restjei, várjuk, hogy mentse meg, a kinek szüksége van reánk.

Nem elég, hogy megvert az isten, kezét is rajtunk felejtette. A páncsovai zavarokat, valahogy túléltük. Talán a „prudens és circumspectus” atyafiakkal is csak boldogulunk. Hanem hát egyéb a baj.

A mint tudjuk királyunk Sz.-Pétervárot van látogatóban. Fogadtatása elég szívélyes. Minde mellett, a mi sok jóakaróink közül egyik, a famozos „Augsburger Allgemeine Zeitung” szokott tapintatosságával épen ezen időt szemeli ki, hogy minket Európa közepéről letöröljön. A 2+2=4 bizonyosságával jövendőli? nem! állítja, hogy a két malomkő, Német- és Oroszország ma-holnap megőröl, amához Ausztria a meddig csak a német szó hangzik, — most tudjuk, hogy jámbor, de nem bátor szász polgártársaink miatt „ohóz”-tak a miniszterirendelet felolvasásakor — ehez az al-Duna esnék.

Bizony-bizony ama sutúba szorított székely század sem volt reménytelenebb helyzetben, mint mi vagyunk ez idő szerint, úgy hogy csakugyan kérdezhetjük: „hát már most?”

## Felelünk:

Inaszakadt jajveszéklés, vagy kétségbeesett vádaskodás helyett, kövessük vitéz székelyünket, s üssük az ilyen amolyan adtat. Üssünk... szellemi fegyvereinkkel, — legyünk emberek a gáton.

Tanítóink oktassák népünket, nevelőink neveljék növendékeiket, gazdáink, kereskedőink tegyék meg kötelességeiket; tudósaink izzadjanak gyertyájuk mellett, míg a naptól barnult munkás kemény párnáján pihen; bíráink szolgáttassanak részrehajlatlan igazságot szegénynek, gazdagnak egyaránt; törvényhozóink oly törvényekről gondoskodjanak, melyek alatt minden okos ember elégtlenül élhessen; államférfiaink ügyeljenek, hogy a haza érdekei megóva legyenek, s a kor szükségeivel összhangba hozassanak az egész pedig adjon erőt a kormánynak.

Vegyük eszünkbe valahára e prózai világ realis viszonyait, különben úgy járunk, mint a

„Punch”-beli lord, Russel, ki a világ egyik legnagyobb hajójának vizrebocsátására elégnék tartotta végzést hozatni a parlament által, hogy a Great-Eastern nevű hajó vizre takarodjék.

— Országgyűlés. A képviselőház 17-ikén tartott ülése zajos viharral kezdődött. Napirend előtt Kosztics Lázár az iránt tett interpellációt a belügyministerhez, hogy miért tiltotta el a szerb zászlók használatát, hozzátéve, hogy az eféle intézkedéseknek visszahatása szokott lenni, s meg lehet, hogy nemsokára érezhető is lesz a szerb és román honvédek fegyelménél. Erre találóan jegyeztetett meg: akkor amaz engedetlen honvédek többletnek. Az interpellációra, a belügyminister röviden és erősen felelt. Azonban Mileticsnek is szólnia kellett. Ugyanis a belügyministernek a zászlók elkobzását illető nyilatkozata alkalmával közbe kiáltott, hogy „majd vissza szerezzük.” Ezen önfeléd nyilatkozatra, Tisza Kálmán indítványa következtében, Miletics felszólított, hogy szavait magyarázza meg, különben a legszigorubb megrovás alá fog esni. Miletics a közingerülség láttára, jónak látta, megreterálva kijelenteni, hogy a zászlók visszaszerzését alkotmányos uton és nem erőszakosan értette. Ezután 6 törvényjavaslatot szavaztak meg, minden nagyobb vita nélkül. Ezen törvényjavaslatok szólnak: az 1872-iki közözügyi költségekre pótlólag fizetendő összegről; a pénzügyministerrel 1872. évi hitelmaradványok felhasználásáról; az erdélyi katonai kórházak költség többletének fedezéséről; a gabonára kivetett vám illetékek ideiglenes megszüntetéséről; az 1873-ik évi közözügyi költségekre pótlólag fizetendő összegről; s az Angliával, a közönségesbüntetettek kiadása tárgyában kötött szerződésről

(s.—y.) Hogy a közjegyzői kényszer által azon czél hogy t. i. a telekkönyvi állapot tisztában tartassék, — elérhetnének, alig hisszük; mert igen nagy optimismus kell ahoz, ha valaki azt hiszi, hogy a közjegyzői kényszer behozatala után minden ilyen ügylet kizárólag a közjegyző előtt fog köttetni, különösen miután a törvényben csak azt lehet kimondani, hogy a nem közjegyző előtt kötött bizonyos ügyletek érvénytelenek, azaz hogy törvény útján nem érvényesíthetők; de nem azt, hogy az illető szerződő felek ily ügyletekre nézve a közjegyzőt igénybe venni multhatatlanul kényszerítve legyenek. Sőt mi úgy véljük, hogy a közjegyzői kényszer behozatalával a telekkönyv még kevésbé lesz hű kifejezése a tényleges állapotnak, mint eddig volt; mert, ha népünk az ingatlan telekkönyvi bekebelezését mellőzi most is, midőn az egy egyszerű magán okirat alapján aránylag oly kevés költséggel s utánjárással eszközölhető, jöllehet annak elmulasztása gyakran a megvett egész birtok elvesztését vonja maga után, kétséget nem szenved, hogy a kényszer behozatala után, a midőn a közjegyzői okmány több utánjárás s költségekkel jár, még inkább fog mellőztetni. Ez mindenesetre nagy baj, de ennek orvoslása nézetünk szerint, a közjegyzői kényszer által eszközöltetni nem fog. Hanem részesítsük a közjegyzői okmányt mentől több előnyben a magán okirat felett, s világosítsuk fel népünket annak előnyös s hasznos volta felől, s megvagyunk győződve, hogy így nem sokára a közjegyzői intézmény hazánk minden osztályánál kényszer nélkül is meghonosulni fog.

Megengedjük, hogy a közjegyzők által szerkesztett okmányok rendszerint szabatosabbak s világosabbak, mint azok, melyeket szakavatlan zugirások szerkesztenek.

De valjon csak is a közjegyzők képesek-e szabatos s félremagyarázhatatlant szerkeszteni?

S valjon, mert egyes egyének egy szabatos s világos okmányt sem magok szerkeszteni, sem az azok szerkesztésére hivatott egyént megválasztani nem képesek, azért minden ez utóbbi kategóriába nem tartozó állampolgár a közjegyzői kényszer járszalagára fűzésék? Alig hisszük, hogy a törvényhozásnak ilyen gyámkodása akár jogi, akár állampolitikai szempontból indulható lenne. Szerény nézetünk szerint, a törvényhozás teljesen megoldotta feladatát, ha polgárainak szellemileg gyengébb osztályáról gondoskodik az által, hogy életbevágóbb jogi ügyleteinek szerkesztésére alkalmas és főleg e célra hivatott közgeket állít fel, a nélkül, hogy azért ilyenmő okmányoknak jogi érvényességét mindenki nézve okvetetlen a közjegyző igénybevételétől tegye függővé.

De azon föltevés sem áll, hogy a közjegyző mindig félremagyarázhatatlan s perre alkalmas, nem adható okmányt szerkeszt, mert a közjegyzőnek is minden okmányt az illető szerződő felek kívánsága s köztek létrejött feltételek szerint kell, hogy szerkesztsze, habár azok nem elég szabatosak is; nem lehet tehát ennél fogva állítani, hogy a közjegyzői kényszer behozatala által a perek száma apadni fog, sőt mi azt hisszük, hogy miután a közjegyzői kényszer szerint bizonyos ügyletek jogi érvényessége közjegyzői okmánytól van függővé téve, még meyekedni fog a perek száma azon újabb perekkel, melyek a közjegyzőhöz kényszerítetténi szándékolt, de azért részint tudatlanság, részint indolentiából magán okiratok alapján létrejött ügyletek érvénytelenítése miatt fognak származni, mert hogy a közjegyzői kényszer netaláni behozatala után is ilyenek létre jönni nem fognak, azt hisszük, hogy a közjegyzői kényszer legbüzőbb védői sem állítják.

Végül a mi azon sokak által hangsúlyozott érvelődést illeti, hogy kényszer nélkül a közjegyzői hivatalra szakképzett alkalmas egyének vállalkozni nem fognak, nem lévén a kevésbé népes s csekély forgalmu vidékeken annyi foglalkozásuk, hogy azok után a megélhetésre elégséges jövedelmi forrás nyujtatsék, s így a közjegyzői intézmény nálunk egyáltalában meghonosulni nem fog, erre nézve csak azt vagyunk hátrak az előadottak után megjegyezni, hogy senki se ringassa magát azon édes re-

ményben, hogy kényszer által a közjegyzői intézmény házánk minden vidékén azonnal életképes lesz! s éppen azért nagyon elhibázott, s magát az intézményt veszélyeztető intézkedésnek tartanók, ha a közjegyzőség azonnal mindenütt akár kényszer, akár a nélkül, életbe léptetettnek mert gyakorlati ember előtt kétséget nem szenvedhet, hogy hazánk gyér népségű s csekélyebb forgalmu vidékein most egyelőre életképes talajra semmiesetre találni nem fog: hanem érvük be most egyelőre azzal, ha csak a népesebb s élénkebb forgalmu városokat s vidékeket látjuk el közjegyzőkkel, a hol minden bizonynyal kényszer nélkül is bő foglalkozásra találunk, s működésük jótékonyosságát azon vidék lakossága csakhamar érezni fogja; s majd, ha hazánk minden vidéke s népünk minden osztálya a közjegyzőség hasznos, s előnyös voltát az életből s tapasztalatból megismeri, önként minden erőszakolás nélkül maga fogja kívánni mindenütt életbeléptetését.

De figyelmen kívül nem hagyható még az is, hogy nemzetünk már véralkotásánál fogva idegenkedik a reá parancsolt intézménytől s nehéz lesz vele elhitetni, hogy a kényszer nemcsak az illető közjegyzőt, hanem inkább az ő érdekében hozatik be s éppen ezért, ha nem i gyűlölettel, de mindenesetre ellenszennyvel fog viselkedni iránta.

Még némileg indokolható lenne, a közjegyzői kényszer az irni s olvasni nem tudó ügyfelekre nézve; részint mert az állami gyámkodásra ezeknek van leginkább szükségük, részint, mert ezen intézkedés által legalább közvetve a népnevelés előmozdittatnék; de ha tekintetbe vesszük, hogy népünk igen nagy részénél az irni tudás mestersége csak annyiból áll, hogy egy pár bizonytalan vonást csinál, melyek az illetőnek névalírását kell, hogy jelentsék, igen csekély különbséget látunk az ilyenformán irni s olvasni tudó, s a még ennyit sem tudó egyének közt, s éppen ezért az ilyképeni megkülönböztetésnek sem találjuk helyes alapját.

A jogügyi bizottság s az osztályok többsége nem terjesztette ki e kényszert ezekre nézve, hanem megelégedett a házas felek között, úgy a siketnémák és vakokkal kötött ügyleteknek közjegyzői kényszer alá tételével, melyekre nézve, megengedjük, a kényszer még leginkább, és sok helyes érveléssel indokolható is.

## TÁRCSA.

### A szakácság történelméhez.

(Folyt. és vége.)

Ezen fényűzésnek, mely félelmet okozólag kezdett elfajulni, a fejedelmek időről időre szigorú fényűzési törvények által kívántak gátot vetni, melyek alól azonban maguk és a papi fejedelmek kivételt képeztek. Szorosan meghatározták, hogy mit és mennyit volt szabad enni. A gazdagnak kétféle eledel és kétféle hus volt engedélyezve, polgárok és iparosok naponta csak egy étkezésnél ehettek húst, a többieknek tej, vaj és főzelékkel kellett megelégedniük. A fris hus maga-magától betöltődött, mert a mily gazdag volt abban a hajdan, épen oly szegény volt a középkor. A német erdők kivalának írta, a földmívelés és állattenyésztés pedig még nem emelkedtek azon magaslatra, melyen a felszaporodott népességnél, a kipusztult erdei vadhúst pótolhatta volna. Nem volt elég takarmány, s ezenkívül nem értettek hozzá, hogyan kell a juhat és szarvasmarhát télen által eltartani. Ezért a hideg beálltával nagy tömegekben leöltek s a hus beszóva jött forgalomba. Angliában hetedik Henrik idejében az év folytán csak igen rövid idő alatt: a nyár közepétől Szt.-Mihály napig ettek fris húst, s még Erzsébet királyné idejében is egy darab kemény füstölt hus és egy korsó sör volt az udvari hölgyek közönséges reggelijök, sőt második Károly idejében a tizenhetedik század végefélé hónapokon keresztül nem ett az angol népesség fris húst, vadakon és halakon kívül; a hus oly drága volt, hogy Anglia lakóinak legfőlebb felerésze láthatott húst az asztalán hetenként kétszer.

A finomabb szakács-művészet Olaszországból név szerint Velenczéből terjedt el, mely kelettel való jelesen a byzánti birodalom tulgazdag udvarával való összeköttetésében ismerője volt az asztal magasabb örömeinek. A lombárd városok polgárai már akkor oly fényűzők voltak, hogy hetenként háromszor ettek húst. Sőt a pápák udvarában ez a fényűzés néha át ment a régi rómaiak dobzódásába. Az eledetek drága illatszerekkel lónnek meg-

füstölve, s még a hirhedett papagály nyelvek is ujra megjelentek a pápák asztalán. A Medici udvarában nemcsak a tudomány és művészet, hanem az ingyencség is virágzásba volt, a honnan Medici herczeg asszonyok által a francia udvarba jutott, hogy ott tizennegyedik Lajos szellemével szövetségben Németországot és az egész civilizált világot meghódítsa.

Csak egy lépés még, s a jelenben találjuk magunkat, s az európai nemzeti konyhák tarka étabrossza áll előttünk, a mint az, dacára a közös alapoknak, a természet ezer meg ezer befolyásaiból az országok fekvéséből, a nemzetek erkölcei, jelleme és szelleméből eléállottak, s a melyek az eléhaladó mivelődés, az egyre szélesedő közlekedési eszközök, a mindent univellirozó tudomány befolyásának dacára, melynek törekvése oda megy, hogy itt is egy szintelen és unalmas egyformaságot állitsen elé egyes s részint a legpikánsabb sajátosságait a mai napig megtartották. De mielőtt azt a lépést megtennők tekintsünk elődeinknek a konyha történelméhez tartozó némely mellék dolgaira.

Kétséget nem szenved, hogy az asztal berendezése, az asztal és evőeszközök sajátossága, a mód, hogyan ülünk az asztalnál, befolyással van az élyezésre. Bizonynyal terített asztal mellett porcellán tányérokról másképpen izlik az étel mint egy durva terített asztal mellett czin tányérokról. Lássuk, mit mond a történelem e tekintetben is.

A homéri hősök idejében faragatlan padokon ültek a közös asztal körül. Ezt az egyszerű szokást csakhamar kiszorította divatból a perzsa szokás, melyszerint félíg fekve történt az étkezés, az asztal három oldala mellé párnák voltak téve, a negyedik oldal szabadon volt hagyva szolgáltatételre. Az étkezők egymásnak hátat fordítva baloldalukon feküdtek, fejüket az asztal, lábukat kifelé fordítva, jobbkezükkkel az asztalon lévő eledetek után nyulva. A rómaiak ezen szokást a görögöktől örökölték, s a németek elődei, a kik addig szénacsomagokon ültek törpe asztalok mellett, tovább kölcsönözték e szokást a rómaiaktól. A nagy Theodius idejében félhold alakú asztalokon feküdtek. Azonban az egyszerű németeknek csakhamar alkalmatlanná vált ezen keleti szokás. Már az első frank

A felfejtettek után ennél fogva. A felfejtettek a közjegyzői kényszert hazánkban merőben céltalannak, sőt némileg károsnak tartván, azt a behozandó törvényben mellőzendőnek vagy legalább mentől ritkább esetekben alkalmazandónak véljük.

## Erdélyi jogi viszonyok.

### III.

A tagosítás és birtokrendezési különböző neművé tett perekben a mult években hozott, de viszonyainkkal és körülményeinkkel nem egyező, mint az előzményben ígértem is, de miután fennebb az egyes perekről szólva törvényekkel és gyakorlat által helyeseknek és üdvösöknek bizonyult rendeletekkel bebizonyítam, hogy az állam a maga, az egyesek és az igazság érdekében kötelezett a mindennemű urbéri pereket, Erdélyben nemzeti életkérdést, hivatalból és pedig vizsgálatilag keresztülvinni, a hivatalos és nem hivatalos ugynevezett állami és közlevéltárakat, a maga és az államot tevő egyes honpolgárok érdekében használatra bocsátani és a törvények és százados gyakorlat értelmében úgy a polgári bíróságokat, valamint közigazgatási hatóságokat kötelezni, hogy az urbéri és ezzel összekötött minden vitás kérdéseknél és pereknél vizsgálatilag járjanak el, és ha a vitás kérdés különben nem tisztázható és véglegesen be nem végezhető, mindennemű fenn érdekelt, levéltárakból a peres ügyre vonatkozó irományokat előhozzák, mellőzhetetlennek tartom a levéltárakról szólni.

Szomorú tény az, hogy az erdélyi földbirtokosok és különösen a nemzetiségünkhez tartozók az 1848- és 1849-diki erdélyi rombolások és pusztítások idejében célzatosan mindennemű irományaiktól kifosztódtak, azok nem csak elraboltattak, hanem elégetettek és haszonvehetelenné tettettek. Tény az, hogy valamint nálunk, úgy az egész földkerekségen, úgy a mint a jog és tulajdon iránti fogalmak, fejlődtek lassánként a birtok tulajdona és használat felett keletkezett viszonyokat s különösen a birtoklást szabályozó elvek. Előbb szó, azután írásbeli egyezkedések, egyesek és állam érdekében is szükségelt irányadó pontozatok és összeírások keletkeztek; az egyeseket érdeklő irományok maradtak az egyesek, az államot ille-

királyok alatt a fejedelmek számára párnákkal bevont faszékek lőnek behozva. Ezen időből veszi kezdetét az a szokás, mely szerint a férfiak és nők párosan ültek asztalhoz; mindenik párnak egy közös tála és pohara volt. A törpe asztal magasabbá lőn; eleinte durva, csak meggyalulva volt, az előkellőknél azonban csakhamar bőrtakarókkal lőn beboritya, melyekből a tizenhatodik században abraszok lettek. Asztalkendőket már a rómaiak ismertek. Mindenik vendég magával hozta azt, de csak azon nem igen szép szokás végett, hogy az előtte kedves eledeteket belegöngyölgesse és haza küldje. Valóságos asztali használat végett legelőbb Rheimsban készítettettek, ötödik Károly idejében még oly drágák voltak, hogy császároknak és királynéknak adattak ajándékba. A kanalat csak a hig eledelt ismerő népek használták; a görögök istenei és hősei ujjakkal ettek. — A kést legelőbb a gallok hozták divatba, de a villa újabb eredetű. — A burgundi szép Filep egy lakomáján emlékeznek először a kés és villa használatáról és pedig úgy, hogy minden férfi egy kést, a melléte ülő hölgy egy villát kapott. Angol- és Németországban sokkal későbbre érkezett el a villa használata, Stúárt Mária még ujjával evett. Tányér helyett hosszú időn keresztül kenyérszeleteket használtak, míg nem ezeket falapok, későbbre mászos cserép, végre fénytányérok kiszorították.

A déli ebéd az újabb időben jött divatba, a régi rómaiak és németek csak estvéli ebédet ismertek. A déli ebéd a reggeliből veszi eredetét. A tizennegyedik században reggeli nyolcz órakor ebédelték. Csak tizennegyedik Lajos idejében kezdettek tizenegy órakor asztalhoz ülni. Angliában még Erzsébet idejében is e volt az ebédelés ideje. A forradalom idejében, a felsőbb körökben legalább, két és három óra tájban ebédelték; ma Párisban hat-, Angliában tíz óra előtt nem igen ülnek ebédhez. Csak a német nyárspolgárok előtt vonult el minden nyom nélkül a forradalom; ők ma is a nap delelésével költik el ebédjüket. Azonban igaza van azon bölcsésznek, a ki azt mondja: legjobb ideje az étkezésnek a gazdagra nézve, a mikor megéhezik, a szegényre nézve, a mikor van mit ennie.

Uhle után.

## Vegyes hírek.

— **Elekes Károly**, helyi ev. ref. főtanodának volt tanára mult hétfőn távozott el körünkől, hogy Enyeden elfoglalja új tanári székét. Távozásában sok jó kívánság kísérte s jó ideig érezhető marad az űr, melyet a tudományos és baráti körökben maga után hagyott.

— **Elismerés.** Az itt működő szintársulat igazgatója t. Csóka Sándor ur, folyó hó 12-én a helyi kisdóvó intézet alaptőkéje gyarapítására följánlott előadás bevételéből, a jótékony célra fennmaradt tiszta jövedelem részt 12 frt 54 krt az intézet pénztárába bészolgáltatta. Miért köszönetet nyilvánít az óvoda igazgatósága.

— **Erélyes** rendőrségünk figyelmét fölhívjuk és fölkérjük, a hogy „Transilvania“ című, városunk egyik legtekintélyesebb épülete mellől, a nagyközben, azt a mindennap ott látható sor koldust, kiknek nagyrésze az ott járó kelőknek egyik vagy másik undok testiészét mutatgatja — távolítsa el.

— A helyi ev. ref. egyház elemi fiu- és leányiskoláiban az 1873-ik iskolai első félévi közvizsgák következő napokon és helyiségekben fognak tartatni; febr. 21-én délelőtt 9—12 óráig a szentmiklósczai elemi fiu iskola vizsgája Szekeres Elek tanító ur vezetése alatt; február 21-én délután 2—5-ig ugyanott az I. elemi leányosztályé Nagy Antal tanító ur vezetése alatt; február 22-én d. u. 2—5-ig a szent-györgy-utcza leányiskola I-ső kezdő-osztályának vizsgája Basa Péter tanító ur vezetése alatt. Február 23-án d. e. 5—12-ig ugyanott az I-ső haladó osztályé Szentgyörgyi István tanító ur vezetése alatt. Február 23-án 2—5-ig a II-ik leányosztályé. Itt tanítanak Molnár Károly, Petri János, Ugray Gyula és Szentgyörgyi István urak. Február 24-én d. e. 6—12-ig a III-ik leányosztály vizsgája. Itt tanítanak: Ugray Gyula, Petri János. Molnár Károly, Szentgyörgyi István tanító urak és Tolnai Lajos lelkész. Február 24-én d. u. 2—5-ig a szentgyörgy-utcza elemi fiuiskola vizsgája Barabás János tanító ur vezetése alatt. Február 25-én d. e. 9—12-ig a IV-ik leányosztály vizsgája. Itt tanítanak: Petri János, Ugray Gyula, Molnár Károly és Szentgyörgyi István tanító urak. A női munkát a II-ik leányosztályon kezdve mindenütt t. Petri Jánosné asszonyosság tanítja és vezeti Petőfy Eliz és Barabás Nina kisasszonyok segédlete mellett. E vizsgákra a szülők, gyámok és tanügybarátok tisztelettel meghívotnak. M.-Vásárhelyt, febr. 16. Az iskola bizottság.

— A tornabál mult szombatn igen fényesen ütött ki. Szép közönség, mely vigkedéllyel jött és hangulatát mindvégig megtartotta, tévé e bált e farsang legsikerültebb mulatságává. Városunk szépei — néhány kivételével — mind ott voltak; a vidéket azonban kevesen képviselték. A rendezőség és tánczoló fiatalság mindent elkövetett a végre, hogy az idei farsangnak ez utolsó nyilvános mulatsága, a torna bál minden tekintetben legfényesebb sikerü legyen. — A kedélyesség a jó hangulat betöltte a „Transilvania“ tán cz- és éttermének minden zezegugát annyira, hogy még a karzat közönsége is tánczra kerekedett, persze fenn a karzaton, hol néhány pár még francia négyesre is elég kényelmesen sorakozhatik. A társaság csaknem egészen együtt mulatott, s mikor vége volt a mulatságnak, egyszerre távozott a termekből. A helyi városi zenekar játékan már is észrevehető volt, hogy a Pongrácz sikeres vezetése alatt igyekszik erősödni és javulni. Négy óra után végződött be a kedélyes mulatság, melynek tiszta jövedelme — mint halljuk a száz forintot megaladja.

— A Franklin-társulat egy csomag könyvet küldött szerkesztőségünknek; e könyvek részint új, részint már egyszer megjelent munkák s általán e könyvkiadó társulatnak buzgalmaról és életrevalóságáról tanuskodnak. A beküldött munkák következők: Jókai Mórtól „A köszivű ember fiai“ három kötetben (Jókai munkáinak népszerű kiadása 79—82 füzet) a mű ára 1 frt 20 kr., Kis nemzeti muzeum 21. és 22-ik kötete, az első Csokonai válogatott verseivel, másik Franklin életrajzával, Mignettől, Gerando Attila fordításában; egy kötet ára 50 kr. Öt hét léghajón Vernet Gyula híres munkájának átdolgozása, csinos fametszvényekkel, ára 1 frt 20 kr. és Tipray János magyar-német és német-magyar szótára, a két kötet ára 1 frt. Mind olcsóság, mind csinos kiállítás tekintetben ajánljuk olvasónk figyelmébe ez új életrevaló társulat kiadványait.

— Városunk kinézése, mióta a hőmérő higánya a fagyponpon fölül emelkedett, nagyon szomorú látványt nyújt. A piszok és rondaság a fagyborukból elszabadulva

minden utcát eláraszt; némely utcza egészen uszik, csolnakázuilehetne rajta, mert folyásában a víz nem egy helyt gátra akad. A sötány szigeteket képez egy jegestenger közepében, melyből csak a fókák és jegesmedvék hiányoznak. Olyan lakosoknak való ez a mi városunk, kiknek házukon kívül semmi dolguk sincs, vagy, ha néha-néha akad, akkor saját fogatukon mennek neki a luesoknak és sárnak.

— **Finály Henrik** szerkesztése alatt megjelent Erdélyi Muzeum című havi közlöny. Tartalma: A szerkesztőség bemutatja magát az olvasó közönségnek. M. Philippson „Henrich IV. und Philipp III. stb.“ munkájából „IV. Henrik diplomataja“ cím alatt, mutatóvány (L. G.) Észrevételek Petőfi összes műveinek kritikájához (h+h) Agasziz. Dr. Emz Gézától Jegyzéke a muzeum számára begyűlt adományoknak 1873. december hóból és végül néhány sor a munkatársakhoz. — Nagy érdeklődéssel várjuk e havi közlöny tovább fejlődését. Első száma igen érdekes s meg vagyunk győződve, hogy ily szerkesztéssel e lap tudományos irodalmunknak igen hasznos organuma lesz.

— Szász-Régenből halljuk, hogy ott hushagyókedden nagyszerű álarczos bál volt. E részben tehát Szász-Régen mintha felül állana a mi kis városunkon; — de azt is halljuk, hogy egy álarczost, ki mint kéményseprő a publikum fején szemetezgetett, megiehetősen megverték, — így már mégis vissza kell vonnunk előbbi véleményünket, mert ha álarczos bálók nincsenek is nálunk, de bál csetepaté akár hányszor volt.

## Dürüczkölő.

Jókai Mór „És mégis mozog a föld“ című regényében a diák életet festve, megemlékezik egy tanárról, kit a diákok „dugónak“ csufoltak, s ki midőn a tanárok által tiltott „Csittvári kronika“ titkos szerkesztése közben rajtok ütött, a rajtavesztett csinytevők daczos bosszankodásukban elkiáltották magukat, hogy csak azért is dugó!

Szász atyánkfainak a megyék új felosztása kérdésében a szász-egyetem mult évi decz. 19-ről kelt határozata következtében szerkesztett ismert feliratukra, a belügyminister f. é. január 27-ről azzal felelt, hogy a szász nemzeti-egyetem határozatát, melyben olyan nézeteket nyilvánított s olyan kifejezésekkel él, a melyek egyfelől a magyar állameszmének és az alkotmányos kormányformának egyoldalú és nyílt megtámadását foglalják magukban, másfelől a fennálló intézmények ellen kihívó daczot tanusítanak, megsemmisítette s az abban foglalt törvényellenes nézetek és ildomtalan kifejezésekért határozott rosralását nyilvánította s utasította a szász grótot, hogy miután a fennálló törvények, törvényes gyakorlat s az 1866-ban kelt legfelsőbb rendelet szerint az Egyetem országos politikai kérdéseket határozata tárgyává nem tehet, vezesse a tanácskozásokat a törvény korlátai között s kifejezést adott azon reményének, hogy atyánkfiai patriotismusok s jól felfogott saját érdekekben, nem fognak többé oly ügyek felett határozni, a melyek illetőségkökhöz nem tartoznak.

Szász atyánkfiai azonban circumspectus és pruden dolognak tartották ezen ministeri leirat felolvasása után nyomban egy memorandum szerkesztését elhatározni, mely törvényhatósági jogaikat történelmi, jogtörténelmi és politikai szempontokból, az őket félreértő kormány, s honfiakkal megértesse, — mert csak azért is dugó!

\* \* \*

A „Kelet“-et arról tudósítják N.-Szebenből: hogy van ott egy Meisler nevű szent atya, a ki azzal a sajtósági fölfedezéssel lepte meg a világot: „hogy a tanulás a catholicismus ellen van.“ Mi eddigelő úgy tudtuk a dolgot: hogy a tanulás csak a tudatlanság ellen van. Ha sikerülne Meisler urak tanát bebizonyítani, furesa dilemmába hozná a catholicismust. Kétségtelen levén: hogy a tanulás a tudatlanság ellen van; ha már — Meisler ur szerint a tanulás a catholicismus ellen is van: akkor egy kis matematikai következtetéssel: catholicismus aequal tudatlanság. Nem hisszük, hogy catholicus hazánkfiai megköszönnék ezt a következtetést Meisler urnak. Még a „Magyar Állam“ sem viszi ily messze a — szent buzgóságot.

\* \* \*

ők az állam gondviselői alatt. A fötulajdonos és a használok közt időkönként a dolog természetéből kifolyólag támadtak időszakonként, hol közigazgatási uton, hol polgári bíróság közbejvetelével elintéztetett vitás kérdések, a melyeknek eredményei a minden részre felvilágosító és bizonyító iratok, mind a közhatóságok, törvényszékek és kevés változatokkal 1868 ig a királyi főkormányzók és sok részben a királyi kincstár országos levéltáraikban gyűltek össze.

E rövid fogalom is eléggé tanusítja, hogy a köz törvényhatósági, törvényszéki és királyi főkormányzszéki levéltárak az erdélyi népeket és birtokosokat egyaránt magán jogilag, mint magán tulajdon illetik, a hol ha különösen tekintetbe vesszük azon fontos körülményeket miszerint:

a) 1848-ig is az urbéri viszonyokból eredő mindenemű v itás kérdések vizsgálatilag inquisitoris és hivatalból végeztek:

b) az 1848-beli IV-ik törvényezikk a nemzeti becsület védpaizsa alá helyezé az urbériséget vesztettek állam utjání kárpótlatásukat és azt megelőző és követő törvényezikkeken, ugy az ezután a gyakorlat által szentesített és később törvényekben is helyeselt junius 21-ki 1851-beli cs. kir. urbéri nyiltparancsban határozottan biztosítottak a tulajdonosok, hogy a törvényesen és bizonyított fekvők urbéri kárpótlás alá nem fognak esni, és a több százados patriarchális, a tulajdonos és fekvőjét használó birtok közti csupa segélyezési, családi jogviszonyból eredett birtok átengedés, a tulajdonos maradvékát birtoktalanná nem fogja tenni.

(Folyt. köv.)

## Mi hir kültöldön?

— **Angolországban**, el van vetve a koczka az eddigi liberális miniszterium sorsa fölött. Daczára a liberálisok által életbeléptett titkos szavazásnak, a toryk 44 szavazattöbbséget nyertek, s így Angliában, minden nagyobb rázkodás nélkül ismét a konzervatívek kerülnek fölül. Dizraeli, a jövő kormány természetes elnöke, tekintetben elismeréssel is nyilatkozik, mely nyilatkozatból, némelyeket, az ottani viszonyok ismertetése végett, közölni jónak látjuk. Nem politikai programot ad elő, mert az fölöslegesnek tartja, hanem a közügyekről szól. Mindenekelőtt, elismeréssel nyilatkozik arról, hogy: „a tőke és munka közötti halálos ellenségeskedésnek, melyet annyira bangoztattak a demagogok, s mely az ország romlásának kútfeje volna, egyetlen vonása sem merült fel, sőt ellenkezőleg láttam — folytatja tovább — a jó egyetértést, a munkások és munkaadók között. Láttam a munkásokat pátronusaik javára szavazni, láttam főleg azokat, kik leginkább vannak áthatva a közszelemtől, kik leginkább teljesítik köteleességüket és hivatásukat. Valamennyi demagok jelölt, kik a munkások soraiban felléptek, s kik éveken át korbácsolták a munkás osztály szenvedélyeit, kivétel nélkül mind megbuktak. Ez a legörvendetesebb eredménye az általános választásoknak. A másik örvendetes eredmény az, hogy a tulajdonosok és bérlők között is egyetértés uralg. A harmadik, s legörvendetesebb jelenség az, hogy léteznek coservatív munkások. Emlekezem, hogy nem rég, igen értelmes emberek e nép köréből, kijelentették, — hogy a nép tekintélyes része conservatív érzelmű és neveltségessé lettek. Azonban a conservatív eszmék, egy két év alatt utat törtek magoknak, s a választások megmutatták azok eredményét. Nincs is megvetésre méltóbb valami egy angol jakobinusnál, sz a leggyengébb s egyszersmind legroszabb utánzója a gyűlöletes jellemeknek. Az e fajta emberek beláthatták már eddig, hogy hiába törekednek hatalmukba keríteni az országot. Alig hat éve, hogy megszavaztatott a törvény, mely jelentékenyen kiterjesztette a választási törvényt, s most hatalmas többséget kaptak azok, kik e rendszabályt helytelítették a parlamentben. Sokan azt hitték, hogy az a törvény mindig káros fog lenni a conservatívokra; és daczára, hogy csak hat éve áll fenn, azok kik bíztak az angol nép jellemében, nem csalatkoztak. Ezután tehát az ország conservatív szellemben fog igazgattatni, s hiszem, hogy az a rendszer, melynek czélja volt minden érdeket megtámadni, a legujabb választás által oly csapást kapott, hogy soha többé új életre ébredni nem fog.“

Azok a szász atyafiak ugyan keményen tiltakoznak a belügyminister ismert leirata ellen. Miután az új magyar alkotmány szerint a magyar királyság földjén mindennemű privilegiumok — még a szászokéi is — meghaltak: vajjon ez a tiltakozás nem épen olyan-e mint holt lóvan a patkó?

\* \* \*

Az épen egy héttel ezelőtt Mező-Bándon megtartott jótékony czélú bálra vonatkozólag egy megrovó tudósítás van szerkesztőségünkhez beküldve, mely nem a legkedvezőbb szinben tünteti fel e társas mulatságot. Ezen tudósítás szerint a bál helyiségeiből száműzve volt a magyar vendégszeretet, előzékenység és udvariasság; ott dideregtek e társas erények künn a téli hidegben, hasztalan kérétek bebocsáttatást, alkalmasint, meghívó jegyeiket nem tudván előmutatni. A bálanya kitűnő szívéllyessége sem tudta ezek hiányt egészen pótolni. Ha mindezek igazak, akkor Bánd nemcsak csukájáról, de báljáról is híres lesz ezután.

## Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1874. február 23-án és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő.

### I. tanács polg. ügyekben.

Binder Mihály k. t. r. b. által.

Barczai Zs. örökössei gr. Bethlen G. e. kölcsön, Figuli M. Rheindt Gy. e. ingók visszaadása, Klein J. Draser J. s. t. e. egy rét, Roth K. Heidendorf E. s. t. e. munkabér, Preiss M. Alczina közséje e. kártérítés, Onisioru T. Neisser és Schnirch ellen munkabér, Simon V. Simon M. e. vételár iránti perök.

Ferencz Károly k. t. r. b. által.

A kir. katonai kincstár Kerpel Ede e. 762 frt és járulékai, Höhn Mari Csűrös Antal és Csűrös Andrásné e. fekvők, Petraszk József Petraszk Pável lui Alexenti e. tulajdon jog, Zsurka Aftimie I. Gligor Melentin Mihaila e. ajándék, Balázs István, Balázs János hagyatéka e. egy belső telek, Czink Zsófia Czink Samu e. élelmezés Hirsch Betti férjezett Rothne Lázár Fáni és Lázár Adolf ellen ház kiűrités, Ercei Józsefné hagyatéki ügye iránti perök.

Csergedi János k. t. r. b. által.

Padure Juon Dohrin Stan e. 21 frt, Plestea Tódor Plestea Dumitru e. 42 frt, Herbst Ferencz Popa George e. 103 frt, Kelp Márton Monts Frigyes e. 40 köből gabona, Ludu Sofia Stan Nicolai e. 150 frt, Zsiga Toma Nékel János e. 176 frt, Indele Zachiu Grancesa Juon e. 106 frt, Dobrin Mihály Dobrin Tamás e. 300 frt, Berbecse Nicolai Tartler Károly e. birtokháborítás, Reichhard György Toda Nicolai e. 19 frt, Almasán Juon Zalathna község 228 frt, Eumitras Dumitru Bendea Blaga e. 50 frt, Kacsor Tódor Kapuse Ilie e. 13 frt 25 kr, Todea Petru Paska Simtion e. 7 frt, Busztán Achim Burza Florea e. 60 frt, Berindei Petru Berindei Tódor e. 3 frt 40 kr iránti perök.

Elekes Pál k. t. r. b. által.

Moricz Leopold Mendel Fischer csődtömege e. tulajdon igény, Hersch Labovics ugyanazon alperes e. tulajdon igény, Fischer Róának ugyanazon alperes ellen tulajdon igény, Theiss Sofia Theis Mihály e. biztosítási ügye, Gol és társai Szőnyi Elek e. 7000 frt követelés átkelése, Szentiványi Gyula Suthal Ferencz és János e. fekvőkhöz joga, Tengovics Vaszi Sigmerean hagyatéka és társa e. 94 frt 40 kr, Munteanu Staoka Belu Miklós e. 15 frt 60 kr, alvinczi g. k. egyház e. som. vh., kir. kincstár Stanislav Tódor s. t. e. birtokháborítás, Borbáth Józsefné Borbáth Antal és a királyi kincstár e. birtok igazítás iránti perök.

Dr. Endes Gábor k. t. r. b. által.

Schuster György kir. kincstár. e. 600 frt biztosíték kiadása, Jancsó Sándorné Olariu Alexa s. t. e. ingatlanok visszaadása, Binder György Vagner András e. atyaság elismerés, Hartmann Ferencz Kocsis Károly e. birtokrészt kiadása, Varga János Varga István e. egyezmény megszüntetése, Imre János Szemerja község e. 450 frt kártérítés, Ferencz Sámuel Hedi Imre s. t. e. egy jóság rész kiadása, Horea Nicolai Philipisán Juon e. egy örökség átbocsátása iránti perök.

Décsi Farkas k. t. r. b. által.

Kiss István Kovács János elleni váltó pere, öz. Benedek Andrásné Gálfi Ferencz e. 1200 frt, Lázár Imre Lázár Lipót s. t. e. urbéri kárpótlás, b. Nopcsa Ferencz az 1-ső erdélyi vasut társulata e. 7281 frt 28 1/2 kr, Ajvácz Márton Zsoszán György s. t. e. váltópere, Biburger Ferencz s. t. az erd. rom. kath. püspöki uradalom e. 384 frt, Lobstein Antal Krisán Antal Krisán Anna e. 200 frt váltó pere, Lobstein Antal Krisán Anna e. 600 frt váltó pere, Felter Hugó Bajka József e. 249 t fr 70

kr, Nagy M, Macskási F. mint Macskási M. gyámja e. 8000 frt. Csech Péter elleni csődnyitás, Berzenczey Johanna Turmann László s. t. e. 3570 frt 70 kr 860 frt és 11 frt 37 kr, Kelemen Imre s. t. Szabó Samu s. t. e. szerződés érvénytelenítése, Kósa József Szabó József ellen egy kaszáló, Molnár Miklós jogutóda Bokros Eleknek Ince Domokosné Heczel Klára e. 3150 frt végrehajtásos ügye, Gola Lajosné Furka János és Antal örökössei urbéri kárpótlás, Richtceit testvérek Virág István e. 35 frt 56 kr, öz. Fogarasi Jánosné Mészáros Alexandru e. 20 frt, Kovács J. János Varing testvére ellen 27500 frt, Róth Mihály Schenker Mihály e. som. vh. iránti perök.

Pogány Károly k. t. r. b. által.

Friderich Péter, Joánovics Zachariás e. birtok háb. Csikszépvízi Mihály A. Bartha A. e. 104 frts járulékai, Rensburg A. Buczy Emil e. kötelezettség teljesítése, Sajó-Udvarhelyi Lövinger Abrahám, Póp Tódor e. 78 frt s jár. Gokán Szimion, Holm Leopold e. 138 frt s jár, Józsa Lidia, öz. Pataki Józsefné e. cselédbér kifizetése, Öz. Sárosi Elek, Pap József s. társ. e. 79 frt 70 kr. s járul. i. perök.

### II. Tanács polgári ügyekben.

Sándor János k. t. r. b. által.

Balás Antal, Gáspár Bogdán e. 66 frt 40 kr, Safta Juon Sperecheru, Tatér Nicolai ellen 50 frt, Királyfalvi Kovács Ferencz, MuszkaFarkas Pál e. birt. háb. Diódi Vinczei Nandor, Stann Sofrom e. 116 frt, Bergián Demeter, Popa Juon Bernei e. 100 frt Moldován Nicolai Bányai János e. 2 frt 59 kr iránti perök.

Pipos Péter k. t. r. b. által.

Neagoe Alexander, Rosenstein Bernárd e. 1800 frt, Nagy Sára, öz. Tóvissi Dánielné e. viszahely, Vass György, Zegreán Vaszi e. osztályrész kiadása, Nagy József, Albu Mihály s. t. e. adósság i., Rajnai Ignác, Ollean Ilie e. munkadíj i., Burger József Kremza Károly e. foglaltat visszaadása i., Nagy Ezsaiás Bodó Ferencz e. adósság i., Popa Juon Margineni község e. jegyzői fizetés i.

Petri Ádám k. t. r. bír. által.

Ifj. Albert Mihály Felméri István s. t. e. végrendelet érvénytelenítése, Öz. Márton Györgyné, ifj. Sebők Pál e. 500 frt kötbér, Lukács Farkas s. t. Lezerony Tomé. 100 frt kártérítés, Ivániczki Istvánné, Ivániczki István e. 151 frt haszonvétele, Ligmann Izsák, Kepilna Vasziliika a Turkului e. igénypere, Ifj. Mán Gábor, Veinberer Lázár és neje e. 80 frt kártérítés, Muntján János, Muntján Petrucz lui Moise e. sommás viszahelyezés Kir. kincstár, Koszta Alexa e. sommás viszahelyezés i. bűnügyek.

Szolga Miklós k. t. r. b. által.

Veres Ágnesnek, Szabó Benjámin e. közszerzemények Ifj. Schäsburger Sámuelnek, Bertlef Vilmos s. t. e. igénypere Lepedataj Simonnak Vladicsoj Adám e. som. visz. Barabás Kalitának, Barabás Magdolna e. 15 frt Bokros Lajosnak, Ungur Tógyer e. som. visszah., Bokros Lajosnak Báldi Simon e. som. visszah., Maksa községnek Bogdán István e. 96 frt iránti perök.

Illyés Károly k. t. p. b. által.

Bulbukán Nicolai, és Petru George Pável Miku e. egy fekvő tulajd. Ugyan azoknak, Tanaszé Potru e. ugyan az iránt, Kovács Ferencz, Karvázi József e. 2153 frt 80 kr. Kálmán Ferencz, Kálmán Mária s. t. e. egy beltelek, Kaucusuzski Alajos, Lang Martin s. t. e. zálog átkelése Juhász István, Pattantynus Elek e. birtok háb. Simó Lajos, Geisler Soma e. 342 frt 84 kr, Mújka János, Mújka Sándorné e. 282 frt, Öz. Szakács Jánosné, Fazakas Dénes e. 18 frt, Gr. Lázár Imre, Kende Gusztáv e. bérlet megszünt. i. b. ü.

(Vége köv.)

### Bécsi tőzsdei árkelet.

(Febr.)

|                                   |         |
|-----------------------------------|---------|
| 5% metallique                     | 69.90   |
| 5% nemz. államkölcsön             | 74.45   |
| 1860. államkötvény                | 106.25  |
| Bankrészvény                      | 9.80    |
| Hitelrészvény                     | 241.50  |
| London                            | 111.80  |
| Ezüst                             | 105.50  |
| Arany                             | —       |
| Napoleon arany                    | 890 1/2 |
| Földteh. ment. kötvény magyarhoni | 75.50   |
| " " " temesi                      | 75.—    |
| " " " erdélyi                     | 73.75   |
| " " " horvát-slavon               | 75.50   |

### Felelősszerkesztő MENTOVICH FERENCZ

### Főmunkatárs és a jogi rész vezetője: Kuti Albert

Nyomtatva Imreh Sándor Maros-Vásárhelyt az ev. ref. főiskola nyomtatásán 1874.

# Hirdetmények.

## Meghívás rendes közgyűlésre.

Az erdélyi kereskedelmi és hitelbank t. cz. részvényesei az 1874. évi márczius 24-én délután 11 órakor a bank helyiségében tartandó

### negyedik rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívataknak.

Ezen rendes közgyűlés tárgyai:

1. Választmányi jelentés a bank 1873. évi működéséről.

2. A zárszámadásnak és mérlegnek a számvizsgáló bizottmány jelentésével együtt előterjesztése.

3. Az osztalék meghatározása és a választmánynak az 1873. évi számadások terhe alóli felmentése.

4. A választmány kilépő négy tagja helyett, új tagok választása.

5. Számvizsgáló bizottmány választása az alapszabályok 42. §. d) pontja értelmében.

6. A részvényesek és a választmány által, esetleg a közgyűlés elé terjesztendő indítványok és javaslatok.

### Kivonat az alapszabályokból.

49. §. A közgyűlésen személyesen, vagy meghatalmazottjaik által résztvenni szándékozók, kötelesek nyolcz nappal a közgyűlés előtt, részvényeiket (illetőleg elismervényeiket) a társaság pénztáránál, innen nyerendő térítvény és belépti-jegy mellett letenni.

Maros-Vásárhely, 1874. február 17-én

a választmány.

(10)

1—3

## Fölhívás.

A nagy-enyedi ev. ref. főtanoda szőlőibe 50,000 héj nélkül, átmérve vastag végén 1 1/4", vékony végén 3/4" vastag és 10' hosszú — csapkaróra van szükség; Enyedre szállítva, tengelyen a gazdatiszti telekre, vasuton az állomáshoz. Vallalkozók ajánlataikat e hó végéig a főtanoda gazdagondnokához adhatják be.

(8)

(1—3)

## Jóság-eladás.

A maros-vásárhelyi ev. ref. főtanoda M. Bergenyé községében levő, belső és külsőből álló, Koronka Márton-féle, 143 hold, 560 □ öl területű telekkönyvezett jóságát, a hozzá tartozó koresmajoggal és kiszakítás alatt álló legelő-illetékekkel együtt, az ezen jóság curialis telkén 1874. márczius 14-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen szabad kézből eladja. Kikiáltási ár 12,000 frt o. é. mely összegnek 10%-át, azaz: 1200 frtot kötelesek venni szándékozók készpénzben, vagy erdélyi földtehermentesítési kötvényekben, árrfolyam szerinti értékben, az árverező biztos kezeibe letenni. A vásárlás az árverezés napjától számítható 14 nap alatt a főtanoda pénztárába befizetendő, mi ha meg nem történék, a vásár megsemmisül és az illetőnek betett bánatpénze a főtanoda javára bennmarad, elvesztvén betevő ahoz minden jogát. Azonban a vásárló kívánságára, a vásárlás összegnek fele, a vásárolt jóságra leendő betáblázás mellett, 10% kamat fizetés ellenében, egyidőre kölcsönképen megtertartható. A jóság átvétele 1874. aprilis 24-én eszközölhetik. A jóság telekkönyvi kivonata alólírtál megtekinthető. A bánatpénzzel ellátott írásbeli ígéretek is elfogadhatnak 1874. márczius 13-án déli 12 óráig, alólírtához czimezve.

Maros-Vásárhely, 1874. februárius 18.

Göldner Nándor,

ref. főtan. pénztárnok.

(9)

(1—3)